

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๔๕

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๕ อ้างว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งครบกำหนด ๑๘๐ วัน ที่พรรคแรงงานจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕ ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๑ แล้ว ปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้องจึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานแก้ไขและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมและอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘๔ ตำบลกระเปาะใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๒ แล้ว ปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้องจึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานชี้แจงและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมและอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดที่พรรคแรงงานต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ พรรคแรงงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๕ มีมติให้ยุบพรรคแรงงานเนื่องจากมีปัญหาในการดำเนินกิจการของพรรค และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อบังคับพรรคแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีการยุบเลิกพรรค ข้อ ๕๗ กำหนดว่า พรรคแรงงานมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นแต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ และได้แจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว แต่เมื่อครบกำหนด ๑๘๐ วัน คือ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคแรงงานมีเพียงการแจ้งจัดตั้งสาขาพรรค ๒ สาขา ไม่มีการแจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรค ถือได้ว่าพรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ต้องยุบพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับพรรคแรงงานมีเจตนาที่จะยุบเลิกพรรค เพราะไม่สามารถดำเนินกิจการในทางการเมืองได้ แต่ในข้อบังคับพรรคแรงงานไม่ได้กำหนดเรื่องการยุบเลิกพรรคโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือที่ประชุมใหญ่พรรค จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งสำเนาคำร้องให้หัวหน้าพรรคแรงงานแล้ว พันจำเอก ชิน ทับพลี หัวหน้าพรรคแรงงานชี้แจงว่าไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ในการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ตามคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคแรงงาน ย่อมถือได้ว่าพรรคแรงงานยอมรับข้อเท็จจริงตามคำร้องว่า มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหา อันเป็นเหตุให้นายทะเบียนต้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัติดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคแรงงาน แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ
เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ